

Guideline for Driving Small Schools to Gain Acceptance under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1

Patcharida Phonsombat¹, Siriporn Thongkeaw² and Subin Yurarach³

Master of Education, Educational Administration, Graduate College of Management, Sripatum University, Thailand

E-mail: dreamypatcharida@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-8037-2327>

E-mail: siriporn.th@spu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8876-6800>

E-mail: subin.yu@spu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7801-1549>

Received 16/11/2024

Revised 23/11/2024

Accepted 23/12/2024

Abstract

Background and Aims: His Majesty King Vajiralongkorn prioritizes educational development, aiming to develop Thai people into well-rounded individuals with essential skills for the 21st-century digital era. Educational management must adapt by applying technology. Currently, small schools, which comprise over 50% of all schools under the Office of Basic Education Commission, frequently encounter resource shortages due to allocations based on institutional size. A study of schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1 found that management and academic achievement require urgent development regarding digital technology changes, administrative roles, and various readiness aspects. The researcher is therefore interested in studying guidelines for driving small schools toward acceptance. This research aims to 1) study the current conditions of resource readiness, administrative roles, and internal quality assurance of schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1, 2) analyze the effects of resource readiness, administrative roles, and quality assurance in the digital era that influence driving small schools toward acceptance, and 3) propose guidelines for driving small schools to build confidence and gain acceptance.

Methodology: This study employs mixed-methods research. The population and sample consisted of administrators from 64 small schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1, with a total population of 64 people, using the entire population as the study unit. Data collection was conducted using quantitative research methods, followed by multiple regression analysis, and guidelines were developed using qualitative research through in-depth interviews.

Results: The research findings revealed that 1) resource readiness, administrative roles, and quality assurance in the digital era under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1 were overall at a high level; 2) driving small schools toward acceptance under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1 was overall at a moderate level; 3) guidelines for driving small schools showed a low positive correlation ($r_{xy} = 0.335$) with statistical significance at .01 level; 4) multiple regression analysis found that small school readiness (X_1) and internal quality assurance in the digital era (X_3) were factors significantly affecting guidelines for driving small schools.

Conclusion: Small school readiness (X_1) and internal quality assurance in the digital era (X_3) were factors significantly affecting guidelines for driving small schools.

Keywords: Driving; Small Schools; Acceptance

แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปราจีนบุรี เขต 1

พัชรดา พลสมบัติ¹, ศิริพร ทองแก้ว² และสุบิน ยुरารัช³

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา โดยมุ่งสร้างคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ในยุคดิจิทัล การจัดการศึกษาจึงต้องปรับตัวโดยนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ ปัจจุบันโรงเรียนขนาดเล็กมีมากกว่าร้อยละ 50 ของโรงเรียนทั้งหมดในสังกัด สพฐ. และมักประสบปัญหาขาดแคลนทรัพยากร เนื่องจากการจัดสรรตามขนาดของสถานศึกษา โดยโรงเรียนในสังกัด สพป.ปราจีนบุรี เขต 1 พบว่าปัญหาด้านการบริหารจัดการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล บทบาทผู้บริหาร และความพร้อมด้านต่างๆ การวิจัยนี้จึงมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 2) เพื่อวิเคราะห์ผลของความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ และ 3) เพื่อเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับ

ระเบียบวิธีการวิจัย: การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำนวน 64 โรงเรียน มีประชากรทั้งหมดจำนวน 64 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นหน่วยศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย วิธีวิจัยเชิงปริมาณ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และดำเนินการสร้างแนวทางการขับเคลื่อนจากผลการวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผลการวิจัย: ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง 3) ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณที่พบว่า ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (X_1) และการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล (X_3) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ 4) แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r_{xy} = 0.335$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผล: ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (X_1) และการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล (X_3) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ: การขับเคลื่อน; โรงเรียนขนาดเล็ก; เป็นที่ยอมรับ

บทนำ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาของชาติ โดยมุ่งเน้นการสร้างคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมในการดำรงชีวิต

สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมถึงการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำรงชีวิตและการทำงาน การจัดการศึกษาจึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการการศึกษา (มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา, 2562) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างกว้างขวาง สะดวก และรวดเร็ว ตลอดจนสามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล เช่น ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

การจัดการโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 นั้นต้องอาศัยความเป็นผู้นำทางการศึกษาที่แข็งแกร่ง ทักษะทางวิชาชีพ และการผสมผสานรวมเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์เข้าด้วยกัน ตามที่ Jongyung (2024) กล่าวไว้ ความเป็นผู้นำทางการศึกษาเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่จำเป็นซึ่งช่วยชี้แนะการตัดสินใจ สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการทำงานร่วมกัน และเพิ่มประสิทธิภาพของสถาบัน Siphai และ Siphai (2024) เน้นย้ำว่าผู้บริหารโรงเรียนต้องพัฒนาทักษะทางวิชาชีพที่หลากหลาย ซึ่งรวมถึงการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และความสามารถในการปรับตัว เพื่อนำโรงเรียนไปสู่ภูมิทัศน์การศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Potiwan และ Chinnavongsa (2025) ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการนำแบบจำลองการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ เช่น MOOC มาใช้ เพื่อขยายการเข้าถึงและการมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมศึกษา การศึกษาเหล่านี้ร่วมกันเน้นย้ำว่าการจัดการโรงเรียนสมัยใหม่ต้องมีวิสัยทัศน์ ดำเนินการอย่างชำนาญ และตอบสนองทางเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาในปัจจุบัน

จากสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กในประเทศไทย (มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คน) มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของโรงเรียนทั้งหมดในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) โดยมีก่อกำเนิดปัญหาขาดแคลนครูวิทยากรในหลายด้าน เนื่องจากเกณฑ์การจัดสรรทรัพยากรที่ผ่านมามักจัดสรรตามขนาดของสถานศึกษาหรือจำนวนนักเรียน ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการจัดสรรทรัพยากรในสัดส่วนที่น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ (กัญญา สันฐานและประกอบ คุณารักษ์, 2562)

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูประบบการประเมินและประกันคุณภาพการศึกษา โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพภายในใหม่ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง จากการพิจารณาผลการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 1 พบว่า ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการนิเทศภายในและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นประเด็นที่ต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชินบุรี เขต 1, 2566)

ด้วยปัจจัยด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งปัจจัยอื่นที่มีผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยเหล่านี้ว่ามีผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่สะท้อนผ่านผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ภายใต้บริบทของโรงเรียนขนาดเล็กและมีแนวทางในการนำปัจจัยดังกล่าวมาใช้ในการขับเคลื่อน การจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กจนเป็นที่ยอมรับผ่านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็กให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบท เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในรูปแบบเครือข่าย และสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

2) เพื่อวิเคราะห์ผลของความพร้อม บทบาทผู้บริหาร และการประกันคุณภาพที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

3) เพื่อเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

1. ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก

กัญกร เอี่ยมพญาและคณะ (2565) ได้กล่าวถึง ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 120 คน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า 40 คน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและบริหารจัดการอย่างเหมาะสม แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือการกำหนดแนวทางในการควบคุมหรือยุบโรงเรียนบางส่วน โดยมีเหตุผลสำคัญคือปัญหาด้านงบประมาณ เนื่องจากโรงเรียนขนาดเล็กมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวนักเรียนที่สูง อันเนื่องมาจากงบประมาณที่ไม่เพียงพอ การขาดแคลนครูที่ครบชั้น และการขาดอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นในการสนับสนุนการเรียนการสอนเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจำเป็นต้องกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยอาศัยการประสานความร่วมมือและสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา และครู เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาในภาพรวม ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กถือเป็นความท้าทายสำคัญในการบริหารการศึกษา ที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียมกันสำหรับเด็กทุกคน

ศุภิสรา ทดลา (2565) กล่าวว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการศึกษา รวมถึงปัญหาการขาดแคลนครูผู้บริหาร และครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและจำนวนครูไม่เพียงพอต่อจำนวนชั้นเรียน ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ ปัญหาดังกล่าวนำไปสู่ประเด็นสำคัญ 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการเรียนการสอน

2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก

พงศ์ทัต วณิชานันท์ (2563) นำเสนอแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กโดยยกตัวอย่างกรณีของประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ ด้วยกลไกสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) การสื่อสารแบบสองทาง โดยมีคณะกรรมการให้ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน 2) การสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน และ 3) การสร้างหลักประกันว่ารัฐจะรับผิดชอบต่อนโยบายและสัญญาที่ให้ไว้

รุจิگانญจน์ วุฒิพรราชพงศ์ (2565) นำเสนอทักษะการบริหารที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ 2) ทักษะด้านเทคนิควิธี ในการใช้ความรู้และเทคโนโลยี 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ในการสร้างความร่วมมือและเครือข่าย และ 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถสร้างแรงจูงใจและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน และสร้างบรรยากาศองค์การที่ดี โดยปัจจัยทั้ง 4 ด้านข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

3. แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับ

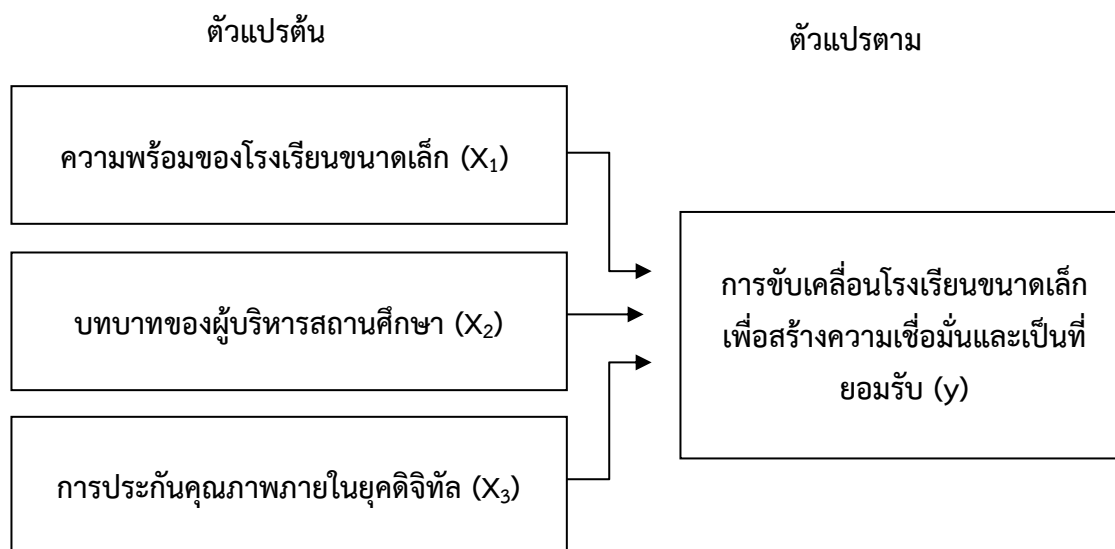
ปรีชา วันดี (2545) ได้ให้ความหมายของการยอมรับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการเรียนรู้ผ่านระบบการศึกษา และสามารถอธิบายได้โดยผ่านขั้นตอนการรับรู้ การยอมรับจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองและได้ทดลองปฏิบัติจนเกิดความมั่นใจว่าสิ่งนั้น ๆ มีประโยชน์ นอกจากนี้ การยอมรับยังถือเป็นพฤติกรรมระดับบุคคล ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลเห็นว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรม เป็นสิ่งที่ดีกว่าและนำไปปฏิบัติด้วยความพึงพอใจการยอมรับจะเกิดขึ้นได้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้และการทดลองมาระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งอาจใช้ระยะเวลาเป็นปี ๆ ในการตัดสินใจรับเอาสิ่งนั้น ๆ โดยการยอมรับถือเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในสมอง ผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งใหม่ไปจนถึงการยืนยันการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว ซึ่งถือเป็นการตัดสินใจแบบพิเศษที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นกระบวนการและมีระยะเวลาที่ชัดเจน

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้าใจแนวคิดการยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมทั้งในระดับบุคคลและองค์การ โดย Roger (2003) ได้จำแนกกลุ่มคนที่ยอมรับเทคโนโลยีเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มล่าหลัง (ร้อยละ 16) ที่ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง 2) กลุ่มยอมรับช้า (ร้อยละ 34) ที่ยังสงสัยและต่อต้าน 3) กลุ่มยอมรับเร็ว (ร้อยละ 34) ที่ยอมรับได้เร็วกว่าค่าเฉลี่ย 4) กลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 13.5) และ 5) กลุ่มนักนวัตกรรม (ร้อยละ 2.5) ที่กล้านำการเปลี่ยนแปลง ในบริบทสถานศึกษาไทย สามารถจำแนกรูเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีได้ดี มักเป็นครูรุ่นใหม่หรือผู้สนใจเทคโนโลยี 2) กลุ่มที่ใช้เทคโนโลยีได้บ้างตามความจำเป็น เป็นกลุ่มใหญ่ของสถานศึกษา และ 3) กลุ่มที่ไม่สนใจใช้เทคโนโลยี มักเป็นครูผู้สูงอายุและมีแนวโน้มลดลง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องทำความเข้าใจว่าครูและบุคลากรของตนอยู่ในกลุ่มใด เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้ยอมรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการสังเคราะห์หัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 64 โรงเรียน มีประชากรทั้งหมดจำนวน 64 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นหน่วยศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการศึกษาระดับความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพในยุคลดจีทีลที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบรายการ (Check Lists) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เพศ, สถานที่ตั้งของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบการให้คะแนน 5 ระดับ (Likert Scale) จำนวน 3 ด้าน 42 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก, 2) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา, 3) การประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรางจินบุรี เขต 1 ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบการให้คะแนน

5 ระดับ (Likert Scale) จำนวน 4 ด้าน 21 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน, 2) ความไว้วางใจและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน, 3) นวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน, 4) จำนวนนักเรียน

3. การเก็บรวบรวม

1) ขอจดหมายแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมจดหมายขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ให้สถานศึกษาส่งเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามออนไลน์ (Google form) ผ่าน QR code ที่แนบไปพร้อมจดหมายฉบับนี้

3) ตรวจเช็คแบบสอบถามที่ส่งคืนมาว่าได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้หรือไม่ หากไม่ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยต้องดำเนินการติดตามต่อไป เพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวน 64 ฉบับ

4) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยการแยกข้อมูลตามเพศ สถานที่ตั้งของโรงเรียนโดยวิธีการหาค่าร้อยละ และบรรยายประกอบตาราง

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ วิธีหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เมื่อหาค่าได้แล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน โดยวิธีการแปลผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ของบุญชม ศรีสะอาด (2560)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลของแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำผลจากขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ผลของความพร้อม บทบาทของผู้บริหาร และกระบวนการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการเป็นที่ยอมรับ โดยใช้สถิติดังนี้

1. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) ใช้สำหรับทดสอบวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของความพร้อม บทบาทของผู้บริหาร และกระบวนการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการเป็นที่ยอมรับ โดยมีเกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Bartz, 1999, อ้างถึงใน รัตนะ บัวสนธ์, 2560)

2. การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ใช้สำหรับทดสอบวิเคราะห์ผลของความพร้อม บทบาทของผู้บริหาร และกระบวนการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการเป็นที่ยอมรับ

ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

1. ผู้มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลหลัก

1) มีความรอบรู้ ประสบการณ์ และผลงานวิชาการ/วิจัยด้านการบริหารการศึกษา

2) เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป มีประสบการณ์บริหาร 10 ปีขึ้นไป

3) เป็นผู้บริหารในสังกัด สพฐ. ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสถานศึกษาระดับประถมศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) นำมาใช้หลังจากนำเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ ที่ผู้วิจัยได้เชิญมาสัมภาษณ์เชิงลึกได้บันทึกและลงมติ ด้วยเหตุว่าการสัมภาษณ์เชิงลึกต้องการฉันทามติ (Consensus)

3. การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย ดำเนินการโดยสร้างข้อคำถามจากการทบทวนวรรณกรรม และการสัมภาษณ์เชิงลึก จากนั้นนำร่างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence, IOC)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้เป็นการลงภาคสนาม โดยใช้วิธีการหลากหลายประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสังเกตและจดบันทึก (Observation and Field-note) การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และการเก็บข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการเริ่มจากการขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม จากนั้นประสานงานกับกลุ่มเป้าหมายผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) หรือโทรศัพท์มือถือ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และนัดหมายการเก็บข้อมูล หลังจากเก็บข้อมูลภาคสนามเสร็จสิ้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์แก่นสาระสำคัญ (Thematic Analysis) จากนั้นจึงสังเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและข้อมูลการวิจัย เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาระดับของความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เป็นที่ยอมรับ

ตารางที่ 1 ระดับของความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 1

(n = 64)

ความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการ ประกันคุณภาพในยุคดิจิทัล (X)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (X_1)	3.6207	0.42657	มาก
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_2)	4.4679	0.39031	มากที่สุด
การประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล (X_3)	3.7946	0.35171	มาก
รวม	3.9611	0.25849	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.47$) รองลงมาคือ ด้านการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 3.79$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X} = 3.62$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ระดับการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 1

(n = 64)

การขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ (Y)	ค่าสถิติ		การแปล ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	3.5875	0.39821	มาก
ด้านความไว้วางใจและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน	4.3594	0.49376	มาก
ด้านนวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน	3.0684	0.71232	ปานกลาง
ด้านจำนวนนักเรียน	3.3711	0.49998	ปานกลาง
รวม	3.4955	0.41528	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า การขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านความไว้วางใจและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.59$) ด้านจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.37$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านนวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 3.07$) ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างสมการพยากรณ์แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ด้วยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

model	SS	df	MS	F	P
Regression	1.993	2	.997	6.853	.002 ^c
Residual	8.872	61	.145		
Total	10.865	63			

จากตารางที่ 3 พบว่า การพยากรณ์แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 6.853, p = .002^c$) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรต้นอย่างน้อย 1 ตัวแปร มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรตาม ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี stepwise ปรากฏผลดังตาราง 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

ตัวแปร	B	S.E.	β	t	P
ค่าคงที่	1.452	.559		2.599	.012
ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (x_1)	.288	.115	.296	2.501	.015
การประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล (x_3)	.234	.109	.255	2.157	.035
ค่าคงที่ (a) = 1.452					
$R = 0.428^b, R^2 = 0.183, \text{Adjusted } R^2 = 0.157, S.E._{\text{est}} = 0.38136, F = 4.652, \text{Sig.} = 0.035$					

จากตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 พบว่า แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (X_1) และการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R) เท่ากับ 0.428 ค่ากำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (R^2) เท่ากับ 0.183 สามารถร่วมกันพยากรณ์แนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ ได้ร้อยละ 18.30 และสามารถนำมาเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.452 + 0.288 (X_1) + 0.234 (X_3)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.296 (X_1) + 0.255 (X_3)$$

ทั้งนี้ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา (X_2) ไม่ส่งผลต่อแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ

ขั้นตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เป็นที่ยอมรับ แล้วนำมาสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะแล้วสรุปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ ดังนี้

1. ด้านความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก
 - 1.1 มีการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ
 - 1.2 ระดมทุนและทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย
 - 1.3 การใช้เทคโนโลยีและพัฒนาบุคลากร
 - 1.4 มีระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
2. ด้านประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล
 - 2.1 การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร โดยเฉพาะการเพิ่มความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีสำหรับ
3. ด้านบทบาทของผู้บริหาร
 - 3.1 การพัฒนาภาวะผู้นำด้านวิชาการและการกำหนดวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันและชุมชน โดยผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 3.2 การสร้างและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้เข้มแข็ง เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
 - 3.3 การพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ โดยมีแผนพัฒนารายบุคคลที่ชัดเจนและใช้ผลการประเมินในการวางแผนพัฒนา
 - 3.4 การสร้างแรงจูงใจและระบบการยกย่องชมเชยที่โปร่งใส พร้อมส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ

4. ด้านนวัตกรรมหรือแนวปฏิบัติที่ดีด้านการประกันคุณภาพภายใน
 - 4.1 การพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลออนไลน์ ที่ใช้งานง่าย มีการบันทึกข้อมูลครั้งเดียวแต่นำไปใช้ได้หลายงานและเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพโดยอัตโนมัติ
 - 4.2 การพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและมีระบบพี่เลี้ยงคอยช่วยเหลือตามความพร้อมของแต่ละคน
5. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และด้านการประกันคุณภาพภายใน
 - 5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประกันคุณภาพภายในเป็นหัวใจสำคัญและเป็นตัวชี้วัดหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5.2 การประกันคุณภาพภายในเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้โรงเรียนพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องผ่านการดำเนินการตามแผนและตัวชี้วัดที่วางไว้
 - 5.3 ผลสัมฤทธิ์ที่ดีเป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ที่พิสูจน์ว่าโรงเรียนขนาดเล็กสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพไม่ด้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่
6. ด้านการสร้างการยอมรับ
 - 6.1 การรักษาและต่อยอดความไว้วางใจจากชุมชน ซึ่งถือเป็นทุนทางสังคมและจุดแข็งที่สำคัญของโรงเรียน
 - 6.2 การสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ โปร่งใส และจริงใจ ผ่านช่องทางที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย
 - 6.3 การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล
 - 6.4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการศึกษา เช่น เชิญปราชญ์ชาวบ้านเป็นวิทยากร
 - 6.5 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งกับทุกภาคส่วน ทั้งองค์กรในท้องถิ่น ศิษย์เก่า และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - 6.6 การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนและโรงเรียนอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน
7. ด้านข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 - 7.1 การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ
 - 7.2 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้ทรัพยากรร่วมกัน
 - 7.3 การสร้างความเชื่อมั่นและประชาสัมพันธ์ผลงานที่โดดเด่นสู่สังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการรับรู้และการยอมรับในวงกว้าง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่องแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยที่ได้สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันด้านความพร้อมด้านทรัพยากร บทบาทของผู้บริหาร และการประกันคุณภาพที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ราเมศน์ โสม

แสน และคณะ (2564) ที่พบว่าความเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นตัวแปรสำคัญต่อการประกันคุณภาพภายใน ด้านการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล พบว่ามีการดำเนินงานในระดับมาก โดยเฉพาะการวางแผนแบบมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียน แต่การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดตามผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับ ช่อรัก พันธุ์สวัสดิ์ และคณะ (2567) ที่พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กยังมีข้อจำกัดด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับความพร้อมของโรงเรียน แม้จะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ยังอยู่ในระดับมาก โดยมีจุดแข็งด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ แต่มีข้อจำกัดด้านระบบสารสนเทศ สอดคล้องกับนุชกานดา พิมพ์โคตร และคณะ (2566) ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยี ผลการวิจัยสะท้อนว่าการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับต้องอาศัยการพัฒนาแบบบูรณาการทั้งด้านภาวะผู้นำ ระบบประกันคุณภาพ และความพร้อมด้านทรัพยากรโดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

2. จากผลการวิเคราะห์ผลของความพร้อม บทบาทผู้บริหาร และการประกันคุณภาพที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็นที่ยอมรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 พบว่าในภาพรวมการขับเคลื่อนอยู่ในระดับปานกลาง (3.50) โดยด้านที่โดดเด่นที่สุดคือความไว้วางใจและการสนับสนุนจากผู้ปกครองและชุมชน (4.36) สอดคล้องกับนุชกานดา พิมพ์โคตร และคณะ (2566) ที่เน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก (3.59) โดยเฉพาะทักษะศตวรรษที่ 21 และการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวคิดของนุชกานดา พิมพ์โคตร และคณะ (2566) ส่วนด้านนวัตกรรม การประกันคุณภาพภายในมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.07) และด้านจำนวนนักเรียน (3.37) ยังเป็นความท้าทาย สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยทิพย์ ลิขิตทพสมิต (2565) และกัญกร เอี่ยมพญา และคณะ (2565) ที่พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง รวมทั้งสอดคล้องกับ Makiya et al (2022) ที่เสนอกลยุทธ์การประกันคุณภาพแบบบูรณาการ ผลการวิจัยสะท้อนความสำคัญของการบูรณาการแนวคิดต่างๆ ในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน การพัฒนาทักษะผู้เรียน และการสร้างนวัตกรรม ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r_{xy} = 0.335$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (X_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงที่สุด ($r_{x1y} = 0.348$) สอดคล้องกับแนวคิดของ Weiner (2009) ที่เน้นความสำคัญของความพร้อมด้านทรัพยากรและระบบการบริหารจัดการ ด้านการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล (X_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ ($r_{x3y} = 0.316$) สอดคล้องกับมาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา (2564) ที่เน้นการมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร และการใช้เทคโนโลยี ด้านบทบาทของผู้บริหาร (X_2) มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด ($r_{x2y} = 0.068$) และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแตกต่างจากแนวคิดของกนกกร สมปราชญ์ (2560) แต่สอดคล้องกับพงศ์ทศวนิชานันท์ (2563) ที่เน้นการสื่อสารแบบสองทางและการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการวิจัยสะท้อนว่าการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กต้องให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนเป็นอันดับแรก โดยเฉพาะด้านทรัพยากรและระบบบริหารจัดการ ควบคู่กับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่ทันสมัย ส่วนบทบาทผู้บริหารควรปรับให้เน้นการมีส่วนร่วมและการสร้างเครือข่ายมากขึ้น โดยข้อค้นพบนี้มีนัยสำคัญต่อการกำหนดนโยบายที่ควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมและระบบประกันคุณภาพที่ทันสมัย มากกว่าการมุ่งเน้นเฉพาะการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (X_1) และการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล (X_3) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญ ด้านความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็ก (X_1) มีอิทธิพลสูงสุด ($\beta = 0.296$) สะท้อนผ่านแนวทางที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอ ได้แก่ การวางแผนงบประมาณ การระดมทุน การพัฒนาเทคโนโลยีและบุคลากร สอดคล้องกับสมาน อัสวภูมิ (2551) และ Thorndike (1966) ที่เน้นการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ การประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัล

(X₃) มีอิทธิพลรองลงมา ($\beta = 0.255$) เน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ระบบจัดเก็บข้อมูลออนไลน์ และการใช้การประกันคุณภาพเป็นเครื่องมือพัฒนา สอดคล้องกับกรรณ ภิรมย์ธรรม และคณะ (2566) แม้บทบาทผู้บริหาร (X₂) จะไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ แต่ผู้เชี่ยวชาญยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำ การสร้าง PLC และการสร้างแรงจูงใจ พร้อมเสนอแนวทางสร้างการยอมรับผ่านความไว้วางใจ การสื่อสาร และการมีส่วนร่วมของชุมชน นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี การสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียน และการประชาสัมพันธ์ผลงาน สะท้อนความสำคัญของการบูรณาการเทคโนโลยีและการสร้างความร่วมมือ สอดคล้องกับ หทัยทิพย์ สิชันตพสมิต (2565) แนวทางจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญช่วยขยายความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็ก พร้อมเสนอแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในด้านการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าความพร้อมของโรงเรียนขนาดเล็กเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนมากที่สุด สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ พัฒนาการระดมทุนและทรัพยากรจากภาคีเครือข่าย โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และชุมชน รวมทั้งพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความพร้อมในการพัฒนาด้านอื่นๆ ต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่าการประกันคุณภาพภายในยุคดิจิทัลเป็นปัจจัยสำคัญอันดับสอง สถานศึกษาควรเร่งพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร และพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ ใช้งานง่าย และสามารถเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพโดยอัตโนมัติ โดยอาจจัดให้มีระบบพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือบุคลากรตามความพร้อมของแต่ละคน

1.3 แม้ว่าผลการวิจัยจะพบว่าบทบาทของผู้บริหารไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากแนวทางที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม โดยเฉพาะการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่เข้มแข็ง และการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบผ่านแผนพัฒนารายบุคคลที่ชัดเจน

1.4 จากผลการวิจัยที่สะท้อนความสำคัญของการสร้างการยอมรับจากชุมชน สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้ปกครองและชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกขั้นตอน และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการศึกษา รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งกับทุกภาคส่วน

1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนสนับสนุนที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรสำหรับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีและการประกันคุณภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อน พร้อมทั้งพัฒนาระบบการนิเทศติดตามที่เน้นการให้คำแนะนำและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางในการทำวิจัยในครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

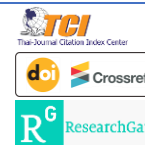
2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็ก

2.2 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices) ของโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ เพื่อนำมาเป็นต้นแบบสำหรับโรงเรียนอื่นๆ

2.3 ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและค้นหาแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ที่ครอบคลุมในระดับประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กนกกร สมปราษฎ์. (2560). *ภาวะผู้นำและภาวะผู้นำการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*. ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังนาวิทยา.
- กรุณา ภิรมย์ธรรม, ดร.เกษม แสงนนท์, และดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย. (2566). การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี. *วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยภูมิภาควิทยาลัย*, 21(2), 1-15.
- กัญญา สันฐาน และประกอบ कुमारักษ์. (2562). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในเขตพื้นที่ชนบทเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามจุดเน้นของนักเรียน. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*, 15(2), 132-157.
- กัญกร เอี่ยมพญา, นิวัตต์ น้อยมณี, พรทิพย์ อ้นเกษม, อภิชาติ อนุกุลเวช, และดาวประกาย ระโส. (2565) โรงเรียนขนาดเล็ก : ปัญหาที่ต้องตัดสินใจ. *วารสารสิทธิธรรมปริทรรศน์*, 23(1), 315-329
- ช่อรัก พันธุ์สวัสดิ์, วรสิทธิ์ รัตนวราหะ, และสมบุญรณ์ ตันยะ. (2567). กลยุทธ์การบริหารงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*, 11(1), 26-40.
- นุชกานดา พิมพ์โคตร, พงษ์ธร สิงห์พันธ์, และชวนคิด มะเสนะ. (2566). กลยุทธ์การดำเนินการระบบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในยุคดิจิทัล. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 12(2), 276-289.
- ปรีชา วันดี. (2545). *ทัศนคติของพนักงานในสายงานบำรุงรักษาที่มีต่อนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงไฟฟ้าพระนครใต้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยบูรพา
- พงศ์ทัต วนิชนันท์. (2563, 2 มกราคม). ปัญหาสถานศึกษาขนาดเล็ก ต้องมีทางเลือกที่มากกว่า “ยุบ-ไม่ยุบ”. *TDRI*. Retrieved from: <https://tdri.or.th/2020/01/small-school-the-inclusive-approach/>
- มาลัย วงศ์ฤทัยวัฒนา. (2562). แนวทางการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กยุคดิจิทัลสู่ความเป็นเลิศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 14(1), 22-30.
- รัตนะ บัวสนธ์, สำราญ มีแจ้ง, สายฝน วิบูลรังสรรค์ และปณิกา ศรีติมงคล. (2556). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการปฏิบัติงานอิงสมรรถนะ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. *วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา*. 10 (2), 96-107.
- ราเมศน์ โสมแสน, สำราญ บุญเรืองรัตน์, จำเริญรัตน์ จิตต์จิรจรรย์, และสงวนพงศ์ ขวณม. (2564). ตัวแปรที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*, 8(1), 114-123.
- รุจิภาญจน์ วุฒิพรพวงค์. (2565). ทักษะการบริหารงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก. *วารสารสวัสดิการกรรมการบริหารการศึกษา*, 1(2), 11-19.

- เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). การประชุมชี้แจงแนวการบริหารจัดการธุรการในโรงเรียนขนาดเล็ก ประจำวันที่ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2566. Retrieved on June 1, 2024 from: <https://www.obec.go.th/archives/920839>.
- ศุณิสา ทดลา. (2565). โรงเรียนขนาดเล็ก: ปัญหาหรือโอกาสของการจัดการศึกษา. *ครุศาสตร์สาร*, 17(2), 43-55.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่แนวทฤษฎีและการปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุดรธานี: อูบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1. (2566). การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาแต่ละแห่งการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2565. ปราชญ์บุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565, 23 มิถุนายน). สพฐ. ขับเคลื่อนการดำเนินงานน้อมนำพระบรมราโชบายในหลวงรัชกาลที่ 10 ลงสู่การปฏิบัติ. <https://www.obec.go.th/archives/646242>
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2558). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี : การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 17(4), 117-128
- หทัยทิพย์ สีขันทสมิต. (2565). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. *คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, 5(2), 62-73.
- Bartz , A.E. 1999. Basic Statistical Concepts. 4th ed . New Jersey : Preentice - Hall.
- Jongyung, T. (2024). Components and Indicators of Educational Leadership. *Journal of Education and Learning Reviews*, 1(4), 33–48. <https://doi.org/10.60027/jelr.2024.793>
- Makiya, R., Mnyanyi, C., & Ngirwa, C. (2022). Quality Assurance Strategies in Enhancing Learning Achievement among Public Primary Schools in Arusha Region, Tanzania. *East African Journal of Education and Social Sciences*, 3(2), 48-57. DOI: [10.46606/eajess2022v03i02.0158](https://doi.org/10.46606/eajess2022v03i02.0158)
- Potiwana, P., & Chinnavongsa, P. (2025). Development of Innovative Learning Models on Massive Open Online Course (MOOC) for Secondary Schools. *Journal of Education and Learning Reviews*, 2(1), 51–58. <https://doi.org/10.60027/jelr.2025.912>
- Rogers, E.M. (2003). *Diffusion of Innovations*. Free Press, New York.
- Siphai, S., & Siphai, S. (2024). Professional Skills for School Administrators in the 21st Century. *Journal of Education and Learning Reviews*, 1(5), 13–22. <https://doi.org/10.60027/jelr.2024.798>
- Thorndike, E. (1966). *Education psychology: The psychology of learning*. Teacher College Press.
- Weiner, B.J. (2009) A Theory of Organizational Readiness for Change. *Implementation Science*, 4, 67. <http://dx.doi.org/10.1186/1748-5908-4-67>.

